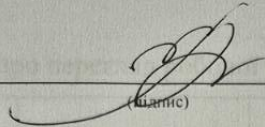

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра міжнародних відносин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
**ОК 9. ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**
(обов'язковий)

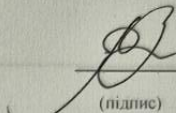
Спеціальність	I10 Соціальна робота та консультування
Освітня програма	Соціальне забезпечення
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

Розробник:

(підпис)

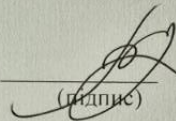
Наталія ВОЛЧЕНКО, к.е.н., доцент

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин	протокол від 9 червня 2025 р. № 16		
	Завідувач Кафедри м	 (підпис)	Наталія ВОЛЧЕНКО (прізвище, ініціали)

Погоджено:

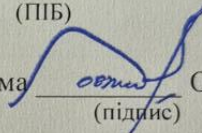
Гарант освітньої програми

(підпис)

Наталія ВОЛЧЕНКО

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Олег РОГОВЕНКО

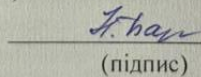
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Іваном КРАВЧЕНКО
(ПІБ)

Наталією КЛЕСЦОВОЮ
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(Тетяна Іванівна)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 03.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра міжнародних відносин		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма “Соціальне забезпечення” Спеціальність П10 Соціальна робота та консультування		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Семестр та тривалість вивчення	1–2 семестр, 1–15 тижень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	10 кредитів ЄКТС		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл – 300 годин денна 1 семестр – 150 2 семестр – 150	Контактна робота (заняття)		
		Лекційні – 44 годин/ Лекційні – 30 годин	Практичні /семінарські – 30 годин Практичні /семінарські – 44 годин	Лабораторні – 76 годин – 76 годин
	Загальний обсяг годин та їх розподіл – 300 годин заочна	Лекційні – 12 годин/	Практичні /семінарські – 12 годин	Лабораторні 276 годин
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Волченко Наталія Василівна, к.е.н., доц. доцент кафедри міжнародних відносин Години консультацій – кожного понеділка о 12.15, кабінет 110 г		
11.1	Контактна інформація	natavol4enko@gmail.com		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна “Економічні основи соціального забезпечення” дозволяє студентам набуту ґрунтовних та систематизованих теоретичних знань про економічні основи процесів соціального забезпечення та розвитку соціального добробуту суспільства в цілому та його окремих груп та осіб. Завдання дисципліни: сформувати у здобувачів освіти за першим (бакалаврським) рівнем підготовки результати навчання, що забезпечать досягнення ними відповідних програмних результатів навчання після завершення освітньої програми. Зокрема, освітня компонента “Економічні основи соціального забезпечення” формує блок знань, умінь та компетентностей, необхідних для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства; економічних особливостей соціального забезпечення; соціальних проблем, їх причин та наслідків, а також дії держави щодо їх ліквідації; формування вміння співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення; здатності аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із врахуванням значущих подій та їх впливу на хід розвитку суспільних відносин; а також спроможності		

		застосовувати теоретичні знання з економічних основ соціального забезпечення при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення.
12.	Мета освітнього компонента	Метою є набуття студентами ґрунтовних та систематизованих теоретичних знань про економічні основи процесів соціального забезпечення та розвитку соціального добробуту суспільства в цілому та його окремих груп та осіб.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на загальноосвітніх знаннях, адже викладається у першому та другому семестрі. Освітній компонент є основою для таких курсів, як фінансово-правові засади соціального забезпечення, економіко-правові основи договірної діяльності, методи нарахування соціальних пільг, менеджмент соціального забезпечення, маркетинг соціального забезпечення
14.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності ґрунтується на таких базових засадах, як відповідальність, сумлінність, чесність, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага тощо. Її норми існують у тісному зв'язку із нормами професійної етики. Політика академічної доброчесності направлена на недопущення проявів академічний плагіату, хибного співавторства, приписування результатів колективної діяльності, публікації вигаданих результатів досліджень, виконання на замовлення та продаж академічних текстів тощо. Моніторинг дотримання членами академічної спільноти університету академічної доброчесності покладається на Раду з академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності закріплені у Кодексі академічної доброчесності, Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, Положенні про порядок перевірки академічних текстів на унікальність. Доступ до документів: https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/ Перевірка робіт будь-якого рівня на наявність проявів плагіату здійснюється за допомогою систем "Unicheck" та Strikeplagiarism.com. на основі внутрішньої бази університету і відкритих Інтернет-ресурсів. В освітньому середовищі університету формується "нульова" толерантність до будь-яких проявів академічної недоброчесності, а також систематично здійснюється популяризація та інформування спільноти щодо окресленого вище питання. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України "Про освіту"); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом.
15.	Ключові слова	Соціальне забезпечення, економіка, макроекономічні показники, економічна політика, соціальна держава, пільги, субсидії, соціальний захист

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК												Як оцінюється РНД?
	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 6	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 17	ПРН 18	
	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення	Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення	Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення	Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги	
ДРН 1. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства; економічні особливості соціального забезпечення; соціальні проблеми, їх причини та наслідки, а також дії держави щодо їх ліквідації	X				X	X							Практичні роботи 1,2,3,5, 6,7,8,11,12, 13,17,21,22 модульний контроль, іспит

ДРН 2. Вміти співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення		X	X						X			Практичні роботи 2,3,4,5, 6,7,9,11,14, 15,16,21,23 модульний контроль, іспит
ДРН 3. Аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із врахуванням значущих подій та їх впливу на хід розвитку суспільних відносин							X	X			X	Практичні роботи 4,5, 6,8,11,13, 15,16,17, 18,19,20, 21,22, модульний контроль, іспит
ДРН 4. Застосовувати теоретичні знання з економічних основ соціального забезпечення при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення				X						X	X	Практичні роботи 2,3,5, 6,9,10,11,14,15,16,18, 19,20,21,23 модульний контроль, іспит

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота		Само стійна робота		
	Лк	П.з /семі н. з	Лаб. з.		
семестр 1 (осінній)					
Тема 1. Вступ до вивчення економічних основ соціального забезпечення Предмет, завдання та функції	4	2		6/13	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,2 6,29

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

“Економічних основ соціального забезпечення” як компоненту освітньої програми “Соціальне забезпечення”. Поняття та структура системи соціального захисту населення. Економічні відносини різних суб’єктів. Поняття економіки соціального забезпечення. Суб’єкти реалізації економічної функції. Принципи економіки соціального забезпечення					
<i>Тема 2. Поняття та основні засади функціонування національної економіки</i> Поняття та структура національної економіки. Суть та характеристика основних макроекономічних показників. Валовий внутрішній продукт: поняття та методи розрахунку. Зміст, прояви, наслідки та вимірювання інфляції. Економічне зростання та циклічність економічного розвитку. Зайнятість та безробіття як вагомні показники національної економіки	4/2	4/2		7/13	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,26, 29
<i>Тема 3. Державне регулювання національної економіки</i> Поняття державного регулювання економіки, об’єкти регулювання, принципи. Механізми та методи державного регулювання економіки. Державний бюджет: поняття, структура, видатки	2	2		7/13	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29
<i>Тема 4. Економічний потенціал держави</i> Загальна характеристика економічного потенціалу держави. Природно-ресурсний потенціал національної економіки. Складові трудового потенціалу країни. Виробничо-технологічний потенціал	2	2		7/13	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29
<i>Тема 5. Економічна політика держави</i> Сутність економічної політики держави. Цілі економічної політики держави. Загальноекономічна рівновага. Види економічної політики	4	2		7/13	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,22,23,26,29
<i>Тема 6. Соціальна політика держави</i> Сутність та напрями соціальної політики держави. Об’єкт та головні завдання соціальної політики держави. Моделі розвитку соціальної політики держави. Основні напрями соціальної політики України. Пріоритетні цілі та завдання, об’єкти соціальної політики України. Соціальний захист населення як	4/2	2		7/13	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29

складова соціальної політики держави					
<i>Тема 7. Економічні аспекти соціального захисту населення</i> Поняття соціального захисту, мета та значення. Соціальні ризики, управління ними системою соціального захисту. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Основні терміни та поняття. Суб'єкти та об'єкти. Основні види загальнообов'язкового державного соціального страхування	4/2	2		7/13	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
<i>Тема 8. Нормативно-правові основи економічної діяльності у сфері соціального забезпечення</i> Найважливіші загальновизнані соціальні права. Загальні аспекти правового забезпечення системи соціального захисту України. Поняття права соціального захисту та права соціального забезпечення. Предмет та метод правового регулювання соціального забезпечення населення. Функції права соціального забезпечення. Принципи права соціального забезпечення. Система та джерела права соціального забезпечення, їх класифікація	6	4		7/13	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 9. Добробут населення</i> Поняття та структура добробуту населення. Показники добробуту населення та методи їх вимірювання. Вплив відносин власності на добробут. Рівень та якість життя населення, системи їх вимірювання. Соціально-економічний потенціал сім'ї як чинник добробуту. Економічні функції сім'ї. Диференціація населення за соціально-економічним потенціалом та рівнем забезпеченості сім'ї	6	4/2		7/13	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
<i>Тема 10. Економічний статус як фактор диференціації у соціальному забезпеченні</i> Соціальна стратифікація та особливості економічного статусу. Соціальна нерівність. Поділ суспільства на класи. Поняття економічного статусу, чинники впливу на його визначення. Види відхилення економічного статусу та його показники. Адресний підхід у соціальному забезпеченні	4	2		7/13	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29

<i>Тема 11. Державні соціальні стандарти</i> Поняття соціальних стандартів та принципи формування державних соціальних стандартів. Прожитковий мінімум як базовий соціальний стандарт. Мінімальний розмір заробітної плати. Мінімальний розмір пенсії за віком. Неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Інші пільги та соціальна допомога	4	4/2		7/8	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
<i>Разом за 1 осінній семестр</i>	44/6	30/6		76/138	
семестр 2 (весняний)					
<i>Тема 12. Соціальна держава</i> Поняття та ознаки соціальної держави. Моделі соціальної держави Т. Тілтона, Н. Ферніс. Моделі В. Намчука. Моделі соціальної держави В. Гойтмана	2	2		6/11	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
<i>Тема 13. Світові моделі соціального захисту населення</i> Моделі соціального захисту, визнані зарубіжною соціальною практикою. Континентальна модель соціального захисту населення. Англосаксонська модель соціального захисту населення. Скандинавська модель соціального захисту населення. Південноєвропейська модель соціального захисту населення. Американська модель соціального захисту	4	4		6/11	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
<i>Тема 14. Національна модель соціального захисту</i> Соціальний захист в Україні: цілі та функції. Складові національної системи соціального захисту. Види державної допомоги в Україні. Поняття та види програм соціального захисту населення. Їх складові.	2/2	4		6/11	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
<i>Тема 15. Фінансування у системі соціального захисту населення</i> Джерела фінансування соціальної сфери. Принципи управління розподілом коштів у соціальній сфері. Роль банківської та казначейської систем у фінансуванні соціальної сфери	2	2		6/11	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 16. Соціальні пільги</i> Поняття та ознаки соціальних пільг. Класифікація соціальних пільг. Недоліки сучасної системи соціальних пільг в Україні. Пільги на житлово-комунальні послуги. Медико-реабілітаційні соціальні пільги. Пільги у сфері транспортного обслуговування населення.	4	6/2		8/11	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29

Соціально-трудові та соціально-побутові пільги					
<i>Тема 17. Програмно-цільове фінансування соціального забезпечення</i> Передумови появи програмно-цільового методу складання бюджету. Програмно-цільовий метод складання бюджету, його сутність, значення та переваги. Основні характеристики бюджетних програм.	2	2		6/11	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
<i>Тема 18. Соціальний захист економічно-активного населення</i> Характеристика категорій “економічно активне населення” та “економічно неактивне населення”. Система соціального захисту економічно активного населення: норми та гарантії. Гарантії в оплаті праці як елемент соціального захисту найманих працівників	2/2	4		6/11	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 19. Соціальний захист найбільш вразливих верств населення</i> Соціально вразливі верстви населення, їх характеристика. Форми та заходи соціального захисту вразливих верств населення. Державна молодіжна економіка. Державна допомога сім'ям з дітьми та її види	2/2	4		6/11	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 20. Захист і соціально-трудова реабілітація інвалідів</i> Система соціального захисту інвалідів. Поняття реабілітації. Пенсійне забезпечення інвалідів. Гарантії працевлаштування інвалідів	2	4/2		6/11	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
<i>Тема 21. Пенсійна система та пенсійне забезпечення в Україні</i> Пенсія як державна виплата. Види пенсій. Пенсійне забезпечення в Україні. Критерії призначення пенсій. Зміст та завдання реформування пенсійної системи в Україні. Багаторівнева система пенсійного забезпечення. Недержавні пенсійні фонди: види, значення, роль.	4	4/2		8/11	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 22. Соціальне підприємництво</i> Організаційні основи та особливості створення соціального підприємництва. Ознаки соціального підприємництва як суб'єкта господарювання. Класифікація соціального підприємництва за певними ознаками. Соціальні проекти та соціальне проектування	2	4		6/11	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29

Тема 23. Соціальне забезпечення у контексті сталого розвитку Соціальна відповідальність як імператив забезпечення сталого розвитку суспільства. Соціально-відповідальна держава. Соціальні дилеми та соціальний компроміс. Базові поняття теорії ігор: соціальні взаємодії та соціальні дилеми	2	4		6/17	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
Разом за 2 весняний семестр	30/6	44/6		76/138	
Всього	74/12	74/12		152/276	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства; економічні особливості соціального забезпечення; соціальні проблеми, їх причини та наслідки, а також дії держави щодо їх ліквідації	- проведення лекційних (розповідь) та практичних (пояснення) занять з використанням мультимедіа, ілюстрацій, роботи із книгами (читання, переклад, складання плану, рецензування, узагальнення, складання опорних таблиць, діаграм), інструктажів, бесід	37/6	- самостійне додаткове опрацювання лекційного матеріалу; -опрацювання книг із подальшим складанням тез, складанням конспекту, написанням реферату, систематизацією зведених оглядів, підготовкою зведеного конспекту	38/69
ДРН 2. Вміти співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення	- проведення практичних занять (розповідь, пояснення, дискусія (евристична та репродуктивна), робота з книгою (читання, переклад, складання плану, рецензування, узагальнення, складання опорних таблиць, діаграм) з використання опорних конспектів лекцій.	37/6	- самостійне додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - самостійне опрацювання інструкцій до виконання певних практичних робіт та підготовки до їх захисту; опрацювання книг із подальшим складанням схем, таблиць, запис власних думок в процесі порівняння, записом висновків; - самостійна підготовка до тестування різної тематики за курсом.	38/69
ДРН 3. Аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із врахуванням історично-значущих подій та їх	- проведення практичних занять з метою ознайомлення студентів із такими методами, як аналітичний, синтезу, індукції, дедукції, компаративним методом,	37/6	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем;	38/69

впливу на хід розвитку суспільних відносин	методом комплексного аналізу, соціологічних досліджень та історичним методом з використання опорних конспектів лекцій.		- аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	
ДРН 4. Застосовувати теоретичні знання з економічних основ соціального забезпечення при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення	- практичні заняття з використанням технічних засобів навчання, мозковий штурм, рольові ігри, вирішення нагальних ситуативних завдань, диспути, круглі столи, розв'язання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності) з використання опорних конспектів лекцій.	37/6	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	38/69
Всього годин		148/24		152/276

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
семестр 1 (осінній)			
1.	Практична робота 1. Вступ до вивчення економічних основ соціального забезпечення	5 балів /5%	До 2 тижня
2.	Практична робота 2. Поняття та основні засади функціонування національної економіки	5 балів /5%	До 3 тижня
3.	Практична робота 3. Державне регулювання національної економіки	5 балів /5%	До 4 тижня
4.	Практична робота 4. Економічний потенціал держави	5 балів /5%	До 5 тижня
5.	Практична робота 5. Економічна політика держави	5 балів /5%	До 6 тижня
6.	Практична робота 6. Соціальна політика держави	5 балів /5%	До 7 тижня
7.	Модульний контроль (контрольна робота)	5 балів /5%	До 7 тижня
8.	Практична робота 7. Економічні аспекти соціального захисту населення	6 балів /6%	До 8 тижня
9.	Практична робота 8. Нормативно-правові основи економічної діяльності у сфері соціального забезпечення	6 бали /6%	До 10 тижня
10.	Практична робота 9. Добробут населення	6 бали /6%	До 12 тижня
11.	Практична робота 10. Економічний статус як фактор диференціації у соціальному забезпеченні	6 балів /6%	До 13 тижня
12.	Практична робота 11. Державні соціальні стандарти	6 балів /6%	До 15 тижня
13.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	5 балів /5%	До 15 тижня
14.	Іспит	30 балів /30%	До 15 тижня
семестр 2 (весняний)			

15.	Практична робота 12. Соціальна держава	6 балів /6%	До 2 тижня
16.	Практична робота 13. Світові моделі соціального захисту населення	6 бали /6%	До 3 тижня
17.	Практична робота 14. Національна модель соціального захисту	6 бали /6%	До 4 тижня
18.	Практична робота 15. Фінансування у системі соціального захисту населення	6 балів /6%	До 5 тижня
19.	Практична робота 16. Соціальні пільги	6 балів /6%	До 7 тижня
20.	Модульний контроль (контрольна робота)	5 балів /5%	До 7 тижня
21.	Практична робота 17. Програмно-цільове фінансування соціального забезпечення	5 балів /5%	До 8 тижня
22.	Практична робота 18. Соціальний захист економічно-активного населення	5 балів /5%	До 9 тижня
23.	Практична робота 19. Соціальний захист найбільш вразливих верств населення	5 балів /5%	До 10 тижня
24.	Практична робота 20. Захист і соціально-трудова реабілітація інвалідів	5 балів /5%	До 11 тижня
25.	Практична робота 21. Пенсійна система та пенсійне забезпечення в Україні	5 балів /5%	До 12 тижня
26.	Практична робота 22. Соціальне підприємництво	5 балів /5%	До 13 тижня
27.	Практична робота 23. Соціальне забезпечення у контексті сталого розвитку	5 балів /5%	До 14 тижня
28.	Іспит	30 балів /30%	До 15 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
семестр 1 (осінній)				
Практична робота 1. Вступ до вивчення економічних основ соціального забезпечення	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Зазначено не всі поняття та відносини, наявні помилки в поданих у таблиці суб'єктах.	Подані всі необхідні поняття, проте наявні несуттєві помилки у судженнях щодо значення, позитивних, або негативних характеристиках соціального забезпечення, студент орієнтується у поданому матеріалі	Всі поняття подані, відсутні критичні зауваження щодо основних характеристик соціального забезпечення, студент орієнтується у всьому матеріалі
Практична робота 2. Поняття та основні засади функціонування	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або	Виконані не всі завдання практичної роботи,	Завдання виконані з незначними	Всі завдання практичної роботи

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

національної економіки	виконана не вірно	макроекономічні показники визначені невірно, їх роль у національній економіці не зазначена.	помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, наприклад, плутається у деяких неосновних макроекономічних показниках, не достатньо розкриває їх значення у національній економіці	виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 3. Державне регулювання національної економіки	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент не завжди розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, плутається у структурі бюджету, не завжди розрізняє видатки, проте може виконати дії за зразком	Студент розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, розуміється у структурі бюджету, розрізняє видатки, проте може здійснювати розрахунки з незначними помилками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 4. Економічний потенціал держави	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, проте допускає значні помилки, не може визначити складові трудового потенціалу країни	Завдання виконані з незначними помилками, студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, може визначити складові трудового потенціалу країни	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>

Практична робота 5. Економічна політика держави	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент сформував певне уявлення про те, що становить економічну рівновагу, передумови для її формування, проте, не може співставити їх з макроекономічними показниками. Плутає характерні особливості певних видів економічної політики	Завдання виконані з незначними помилками, студент визначає та розуміє економічну рівновагу, передумови для її формування, може співставити їх з макроекономічними показниками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 6. Соціальна політика держави	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно.	Студент сформував певне уявлення про те, що таке головні завдання соціальної політики держави, може визначити окремі пріоритетні цілі, проте не може виділити соціальний захист населення як складову соціальної політики держави	Завдання виконані з незначними помилками, студент виділяє головні завдання соціальної політики держави, може визначити окремі пріоритетні цілі, може виділити соціальний захист населення як складову соціальної політики держави	Всі завдання практичної роботи виконано, студент орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (письмова контрольна робота)	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання
Практична робота 7. Економічні аспекти соціального захисту населення	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не сформовано чітке уявлення про моделі соціального захисту та соціальні ризики, управління ними системою соціального захисту	Завдання виконані з незначними помилками, студент сформував чітке уявлення про моделі соціального захисту та соціальні ризики, управління ними	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі

			системою соціального захисту	
Практична робота 8. Нормативно-правові основи економічної діяльності у сфері соціального забезпечення	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, у студента неповне розуміння джерел права соціального забезпечення, відсутнє розуміння функцій права соціального забезпечення, різниці між різними принципами	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, зокрема не може систематизувати джерела та принципи	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 9. Добробут населення	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, визначено не всі показники рівня добробуту, не визначено соціально-економічний потенціал сім'ї. Диференціація населення за соціально-економічним потенціалом та рівнем забезпеченості сім'ї зроблена зі значними помилками	Завдання виконані з незначними помилками, студент визначає всі показники рівня добробуту, незначні неточності допускаються у визначенні соціально-економічного потенціалу сім'ї. Диференціація населення за соціально-економічним потенціалом та рівнем забезпеченості сім'ї зроблена в цілому вірно	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 10. Економічний статус як фактор диференціації у соціальному забезпеченні	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Завдання виконані із недоліками. Проаналізовані не всі види відхилення економічного статусу та його показники. Студент демонструє недостатнє знання адресного підходу у соціальному забезпеченні	Робота виконана вірно, студент орієнтується в теоретичному матеріалі, проте наявні помилки у контексті відхилення економічного статусу та його показників. Студент демонструє	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі

			достатнє знання адресного підходу у соціальному забезпеченні	
Практична робота 11. Державні соціальні стандарти	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Завдання виконано з помилками, студент не достатньо орієнтується щодо процедури розрахунків мінімального розміру заробітної плати, пенсії, неоподатковуваног о мінімуму доходів громадян, інших пільг та соціальної допомоги	Робота виконана вірно, студент орієнтується у процедурі розрахунків мінімального розміру заробітної плати, пенсії, неоподатковуван ого мінімуму доходів громадян, інших пільг та соціальної допомоги з незначними помилками, а також робить висновки за отриманими даними	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання не виконано	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано з незначними зауваженнями	Студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано
семестр 2 (весняний)				
Практична робота 12. Соціальна держава	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Зазначено не всі поняття та відносини, наявні помилки в поданих у таблиці суб'єктах.	Подані всі необхідні поняття, проте наявні несуттєві помилки у судженнях щодо	Всі поняття подані, відсутні критичні зауваження щодо основних характеристик

			значення, позитивних, або негативних характеристиках соціального забезпечення, студент орієнтується у поданому матеріалі	соціального забезпечення, студент орієнтується у всьому матеріалі
Практична робота 13. Світові моделі соціального захисту населення	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, макроекономічні показники визначені невірно, їх роль у національній економіці не зазначена.	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, наприклад, плутається у деяких неосновних макроекономічних показниках, не достатньо розкриває їх значення у національній економіці	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 14. Національна модель соціального захисту	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент не завжди розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, плутається у структурі бюджету, не завжди розрізняє видатки, проте може виконати дії за зразком	Студент розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, розуміється у структурі бюджету, розрізняє видатки, проте може здійснювати розрахунки з незначними помилками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 15. Фінансування у системі соціального захисту населення	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-	Завдання виконані з незначними помилками, студент може описати	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в

		технологічним потенціалом національної економіки, проте допускає значні помилки, не може визначити складові трудового потенціалу країни	співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, може визначити складові трудового потенціалу країни	теоретичному матеріалі
Практична робота 16. Соціальні пільги	<i>0-1,5 балів</i>	<i>1,5-3 бали</i>	<i>3-4,5 бали</i>	<i>4,5-6 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент сформував певне уявлення про те, що становить економічну рівновагу, передумови для її формування, проте, не може співставити їх з макроекономічними показниками. Плує характерні особливості певних видів економічної політики	Завдання виконані з незначними помилками, студент визначає та розуміє економічну рівновагу, передумови для її формування, може співставити їх з макроекономічними показниками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (письмова контрольна робота)	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання
Практична робота 17. Програмно-цільове фінансування соціального забезпечення	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент не завжди розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, плутається у структурі бюджету, не завжди розрізняє видатки, проте може виконати дії за зразком	Студент розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, розуміється у структурі бюджету, розрізняє видатки, проте може здійснювати розрахунки з незначними помилками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>

Практична робота 18. Соціальний захист економічно-активного населення	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, проте допускає значні помилки, не може визначити складові трудового потенціалу країни	Завдання виконані з незначними помилками, студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, може визначити складові трудового потенціалу країни	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 19. Соціальний захист найбільш вразливих верств населення	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент сформував певне уявлення про те, що становить економічну рівновагу, передумови для її формування, проте, не може співставити їх з макроекономічними показниками. Плує характерні особливості певних видів економічної політики	Завдання виконані з незначними помилками, студент визначає та розуміє економічну рівновагу, передумови для її формування, може співставити їх з макроекономічними показниками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 20. Захист і соціально-трудова реабілітація інвалідів	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, макроекономічні показники визначені невірно, їх роль у національній економіці не зазначена.	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, наприклад, плутається у деяких неосновних макроекономічних показниках, не достатньо розкриває їх значення у	Всі завдання практичної роботи виконано, студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі

			національний економіці	
Практична робота 21. Пенсійна система та пенсійне забезпечення в Україні	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент не завжди розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, плутається у структурі бюджету, не завжди розрізняє видатки, проте може виконати дії за зразком	Студент розуміє різницю між механізмами державного регулювання економіки, розуміється у структурі бюджету, розрізняє видатки, проте може здійснювати розрахунки з незначними помилками	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 22. Соціальне підприємництво	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, проте допускає значні помилки, не може визначити складові трудового потенціалу країни	Завдання виконані з незначними помилками, студент може описати співвідношення між природно-ресурсним та виробничо-технологічним потенціалом національної економіки, може визначити складові трудового потенціалу країни	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 23. Соціальне забезпечення у контексті сталого розвитку	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Студент сформував певне уявлення про те, що становить економічну рівновагу, передумови для її формування, проте, не може співставити їх з макроекономічними показниками. Плутає характерні особливості певних	Завдання виконані з незначними помилками, студент визначає та розуміє економічну рівновагу, передумови для її формування, може співставити їх з макроекономічн	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

		видів економічної політики	ими показниками	
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання не виконано	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано незначними зауваженнями	Студент відмінно орієнтується в теоретичному матеріалі, аналітичне завдання виконано

5.2.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно
4	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	Протягом всього семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1.1. Основні джерела

1. Атаманюк Р. Ф. Соціальна економіка: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 203 с.
2. Головніна О. Г. Основи соціальної економіки: підручник. Київ: Центр учбової літератури. 2013. 648 с. URL: https://pidru4niki.com/1658022653428/ekonomika/osnovi_sotsialnoyi_ekonomiki
3. Гончарова С. Ю., Отенко І. П. Соціальна політика: посіб. Харків: Вид. ХДЕУ, 2003. 200 с.
4. Кривоконь Н. І. Проблеми соціальної роботи та соціальної економіки в Україні: навч. посіб. Чернігів: Чернігівський державний технологічний університет, 2012. 320 с.
5. Назарова Г. В., Гончарова С. Ю., Сотникова Ю. В., Аграмакова Н. В. Соціальна економіка: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 275 с.
6. Національна економіка: конспект лекцій / О. О. Завгородня, В. В. Білоцерківець, В. М. Тарасевич та інші. Дніпро: НМетАУ, 2018. 144 с.

7. Національна економіка: навчально-методичний посібник / уклад. О. В. Овсієнко. Харків: Нац. юрид. університет імені Ярослава Мудрого, 2020. 117 с.
8. Право соціального забезпечення: підручник; за заг. ред. О. М. Ярошенка. Харків: Право, 2019. 376 с.
9. Соціальна економіка: навч. посіб. Кол. авт. О. О. Беляєв, М. І. Диба, В. І. Кириленко та ін. Київ: КНЕУ, 2005. 196 с
10. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина: навчальний посібник. Чернігів: ПАТ “ПВК “Десна”, 2016. 692 с.
11. Шаповалова Т. В. Економічні основи соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: Видавництво “Львівської політехніки”, 2018. 128 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

12. Економічні основи соціального забезпечення. Частина 1. Основи економічної теорії та політики держави у соціальному забезпеченні. Конспект лекцій для студентів 1 курсу спеціальності 232 “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форм навчання освітнього ступеня “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 38 с. (протокол № 4 від 28 квітня 2025 р.)
13. Економічні основи соціального забезпечення. Частина 1. Основи економічної теорії та політики держави у соціальному забезпеченні. Методичні рекомендації для практичних занять. Практикум для студентів 1 курсу спеціальності 232 “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форм навчання освітнього ступеня “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 37 с. (протокол № 4 від 28 квітня 2025 р.)
14. Економічні основи соціального забезпечення. Частина 1. Основи економічної теорії та політики держави у соціальному забезпеченні. Методичні вказівки щодо самостійного вивчення дисципліни для здобувачів 1 курсу освітньої програми ІІО “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форми здобуття освіти, ступеня вищої освіти “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 34 с. (протокол 6 від 4 червня 2025 р.)

6.1.3. Інші джерела

15. Medvid V., Pylypenko V., Pylypenko N., Ustik T., Volchenko N., Vashchenko M. Factors of rural development in the context of decentralization: empirical research. *Economic Annals* – XXI. 2019. Volume 177. Issue (5-6). P. 126–140
16. Svitlana I. Zapara, Alyona M. Klochko, Oleh V. Rohovenko, Nataliia V. Volchenko and Nataliia V. Klietsova, Participatory Budget as A Tool For Local Community Development in Ukraine. *International Journal of Management (IJM)*. Volume 11. Issue 6. (June 2020). URL: http://www.iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_6/IJM_11_06_002.pdf

17. Баранник Л. Б. Соціальний захист громадян: навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2017. 246 с.
18. Волченко Н. В. Захист права людини на продовольство у міжнародному публічному праві. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2021. № 6. С. 120 – 124. URL: http://apnl.dnu.in.ua/6_2021/20.pdf
19. Волченко Н. В. Підготовки спеціаліста з соціального забезпечення в контексті трансформації робочого місця у XXI столітті: підходи освітньої психології. *Габітус*. 2025. № 70. С. 217-271. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2025/70-2025/41.pdf>
20. Волченко Н.В., Бондар Н.А. Політика соціального забезпечення мігрантів у контексті сталого розвитку. *Приватне та публічне право*. 2025. № 1. С. 53–58. URL: http://pp-law.in.ua/archive/1_2025/10.pdf
21. Волченко Н. В. Продовольча безпека як соціальне право: міжнародне визнання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 5. С. 294-298. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-5/65> URL: http://lsej.org.ua/5_2025/67.pdf
22. Волченко Н. В. Управління кліматичними ризиками через соціальне забезпечення у сільських громадах. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 3 (54). С. 174-180. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-26> URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1329/1279>
23. Гігін О. В., Волченко Н. В., Лавренко Д. О. Конституційно-правове регулювання прав і свобод людини громадянина в Україні в умовах євроінтеграції. *Академічні візії*. 2023. № 18. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/323>
24. Дацюк Т. К., Мирошниченко В. О., Волченко Н. В. Визначення міжнародно-правового статусу біженців у сучасних воєнних реаліях (український досвід). *Академічні візії*. 2023. № 17 URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/277>
25. Дідур К. М., Дмитрюк С. П. Економічні аспекти соціального страхування населення. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 98–103
26. Журба І. О. та ін. Соціальне забезпечення в контексті вступу в ЄС: монографія / За загальною редакцією Дерій Ж. В. Київ: Видавничий дім “Кондор”, 2017. 192 с.
27. Клецова Н. В., Волченко Н. В., Курило О. М. Наукове дослідження міжнародно-правового досвіду регулювання праці трудових мігрантів у Німеччині в рамках розвитку міжнародних відносин. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 6. С. 659–663
28. Коваленко О. М., Мазник Л. В. Соціальна економіка: конспект лекцій. Київ: НУХТ, 2013. 170 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1896_88896922.pdf
29. Мельничук, Д. П., & Войналович, І. А. (2019). Соціальне забезпечення як інструмент реалізації функцій держави щодо соціальної відповідальності. *Економіка, управління та адміністрування*, (3(89), 24–29

6.2. Додаткові джерела

30. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
31. Державна служба статистики. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
32. Державної служби зайнятості. Офіційний сайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>
33. Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України. Офіційний сайт. URL: <https://idss.org.ua>
34. Міністерство соціальної політики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.msp.gov.ua>
35. Соціальна економіка: наукове фахове видання. <https://periodicals.karazin.ua/soceconom>

6.3. Програмне забезпечення

36. Навчально-методичний комплекс з дисципліни “Економічні основи соціального забезпечення”, на платформі Moodle, СНАУ, 2023 рік. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5505>

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК 9. Економічні основи соціального забезпечення
Розроблену викладачем кафедри міжнародних відносин к.е.н., доц. Наталією ВОЛЧЕНКО

Параметр, за яким оцінюється робоча програма(силабус)освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом(ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН(для обов'язкових(ОК))	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП
Соціальне забезпечення

(назва)

(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання(ДРН)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання(ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент

Викладач кафедри міжнародних відносин к.е.н., доцент Наталія КЛЄЦОВА

(назва)

(посада, ПІБ)

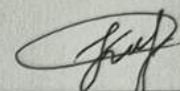
(підпис)

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК 9. Економічні основи соціального забезпечення
Розроблену викладачем кафедри міжнародних відносин к.е.н., доц. Наталією ВОЛЧЕНКО

Параметр, за яким оцінюється робоча програма(силабус)освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом(ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН(для обов'язкових(ОК))	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП
Соціальне забезпечення
(назва)

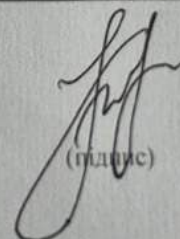
Катерина Горбачова
(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання(ДРН)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання(ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент

Викладач кафедри міжнародних відносин к.е.н., доцент Наталія КЛЄЦОВА
(назва) (посада, ПІБ)

(підпис)